Первомайський медичний фаховий коледж
Миколаївської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з
навчальної роботи
_____ Інна СІМЧИШИНА
“ 31” серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров’я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 223 Медсестринство

Освітньо-професійна програма Сестринська справа

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

м. Первомайськ

Робоча програма переддипломної практики для здобувачів фахової передвищої освіти в галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 223 Медсестринство, освітньо-професійна програма Сестринська справа

РОЗРОБЛЕНА

робочою (проєктною) групою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради в складі:

Труньової Тетяни Василівни – завідувач навчально-виробничої практики

Павлик Олени Андріївни - голова робочої групи, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії основ медсестринства та терапевтичних дисциплін Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради.

Рачинської Ірини Миколаївни - член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, голова циклової комісії педіатричних та акушерсько- гінекологічних дисциплін Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради.

Москаль Наталі Валеріївни- член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії хірургічних дисциплін Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради.

Рецензії - відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Чекрижова Олега Володимировича – директор КНП «Первомайська центральна міська багатопрофільна лікарня».

Готки Віктора Володимировича – директор філії «Районний медичний центр» КНП ПЦМБЛ.

Блоховитої Олени Вікторівни – заступник медичного директора з медсестринства КНП «Первомайська центральна міська багатопрофільна лікарня».

Ухвалено
на спільному засіданні робочих груп забезпечення
ОПП Сестринська справа, Лікувальна справа,
Акушерська справа

Протокол від 27.11.2025 №1

1. Опис переддипломної практики

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 9	**Галузь знань** 22 Охорона здоров'я	Нормативна
	Спеціальність **223 Медсестринство**	
Загальна кількість годин - 270		
З них: Робота на базах практики -**180 год** Самостійна робота - **90 год**	**Освітньо-професійний ступінь** фаховий молодший бакалавр	**Рік підготовки** - 3 рік навчання **Семестр (и)** -VI (ПЗСО) **Рік підготовки** - 4 рік навчання -VIII (БЗСО)
		Вид контролю: Поточний та підсумковий **Форма підсумкового контролю:** залік

2.Мета та завдання практичної підготовки

Метою переддипломної практики є:

Забезпечити професійно-практичну підготовку здобувача освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», здатного до виконання всіх видів діяльності та втручань, передбачених кваліфікаційними характеристиками фахівців галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 223 Медсестринство, ОПП сестринська справа шляхом формування загальних, спеціальних та додаткових спеціальних компетентностей, необхідних для вирішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, включаючи здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в галузі охорони здоров'я або у процесі навчання.

Завдання :

У результаті проходження переддипломної практики здобувач повинен володіти **компетентностями та мати результати навчання:**

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та тендерних проблем.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.
СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.
СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.
СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.
СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).
СК 13 Здатність до використання професійно- профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Результати навчання:

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта .

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

3. Програма практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 223 Медсестринство», ОПП Сестринська справа

№ з/п	Практика	Кількість тижнів	Кількість кредитів	Кількість годин			Вид контролю
				Загальна	На базах практики	Самостійна робота	
1.	**Переддипломна практика**	6	9	270	180	90	ЗАЛІК

4. СТРУКТУРА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Відділення	Дні	Години	
			Робота у відділенні (кількість годин)	Самостійна робота на кожному робочому місці в ЛПЗ
1.	Терапевтичне відділення	7	42	18
	Кабінет сімейного лікаря (терапевта)	3	18	12
2.	Хірургічне відділення	7	42	18
	Поліклініка (кабінет хірурга)	3	18	12
3.	Педіатричне відділення	7	42	18
	Кабінет сімейного лікаря (педіатра)	3	18	12
	Разом	**30**	**180**	**90**
	Усього		**270 год**	

ВІДДІЛЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі повинні знати:

- Законодавство України про охорону здоров'я;
- посадові обов'язки медичної сестри, накази та інструкції, які регламентують роботу відділення;
- правила техніки безпеки під час роботи;
- долікарську допомогу при невідкладних станах;
- дієтичні столи, основи раціонального харчування;
- основи медсестринської етики та деонтології;
- основні етапи сестринського процесу;
- загальні питання первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини, амбулаторно-поліклінічної, швидкої медичної допомоги;
- основні прояви захворювань внутрішніх органів;
- тактику дій медичного персоналу в разі виявлення пацієнта, підозрілого щодо особливо небезпечної інфекції.

<u>Здобувачі повинні вміти:</u>

- володіти навичками професіонального спілкування;
- здійснювати медсестринський процес під час догляду за пацієнтами із захворюваннями внутрішніх органів;
- володіти методами обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб;
- за даними обстеження визначати стан здоров'я пацієнта та надавати невідкладну долікарську допомогу хворим уразі:
  - нападу бронхіальної астми;
  - легеневої кровотечі;
  - непритомності;
  - колапсу;
  - нападу стенокардії;
  - інфаркту міокарда;
  - гострої лівошлуночкової недостатності;
  - гіпертонічного кризу;
  - блювання;
  - шлунково-кишкової кровотечі;
  - печінкової коліки;
  - ниркової коліки;
  - діабетичної коми;
  - гіпоглікемічної коми;
  - анафілактичного шоку;
  - гострих алергійних станів;
  - виконувати заходи, спрямовані на підтримання інфекційної безпеки, санітарно-протиепідемічного талікувально-охоронного режимів лікарні.

<u>Здобувачі мають бути поінформовані про:</u>

- основи Законодавства України про охорону праці;
- основні демографічні показники здоров'я населення;
- особливості організації роботи денних і домашніх стаціонарів;
- правила охорони праці, техніки безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності;
- сучасні методи обстеження та лікування, догляду і спостереження за пацієнтами терапевтичного профілю.

Робота в терапевтичному стаціонарі

Робочі місця здобувачів освіти: пост медичної сестри, маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, кабінет функціональної діагностики тощо.

Робота здобувачів у відділенні регламентується посадовими обов'язками на кожному робочому місці і має бути спрямована на самостійне виконання обов'язкових практичних навичок.

Здобувачі освіти проводять огляд і оцінюють стан здоров'я пацієнта, здійснюють догляд за пацієнтами з різними захворюваннями, готують пацієнтів

до лабораторних, інструментальних, функціональних обстежень, беруть участь у їхньому проведенні; працюють з листками призначень на посту медичної сестри, в маніпуляційній, готують маніпуляційну до роботи та проведення маніпуляцій, заповнюють медичну документацію; проводять облік сильнодіючих і наркотичних речовин, здійснюють заходи з дотримання санітарного і лікувально-охоронного режиму відділення; беруть участь у прийманні та передачі чергувань; надають хворим з невідкладними станами долікарську допомогу, виконують призначення лікаря.

<u>Практичні навички:</u>

- реєстрація пацієнтів, госпіталізованих у стаціонар;
- здійснення огляду хворого, оцінювання його стану;
- проведення термометрії із записом результатів у температурному листку;
- визначення частоти і характеру пульсу;
- вимірювання артеріального тиску, його реєстрація;
- робота з листком призначень;
- спостереження за пацієнтами із хронічними захворюваннями;
- підготовка хворих та необхідного обладнання до:
    - взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст глюкози;
    - взяття загального аналізу сечі, визначення білка, глюкози і кетонових тіл експрес-методами, діастазу;
    - взяття аналізу сечі за методами Зимницького, Нечипоренка; Резельмана;
    - взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму;
    - здійснення гастроскопії, бронхоскопії, ректороманоскопії, колоноскопії;
    - здійснення ультразвукового дослідження органів черевної порожнини;
    - здійснення рентгенологічних обстежень травного каналу, нирок, хребта;
    - здійснення плевральної та абдомінальної пункцій;
    - зняття електрокардіограм;
- підготовка маніпуляційного стола до роботи;
- проведення проби на чутливість організму хворого до антибіотиків;
- розрахунок, розчинення та введення антибіотиків;
- виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішьом'язових ін'єкцій;
- заповнення систем для трансфузій і проведення внутрішньовенних вливань;
- введення інсуліну;
- узяття крові на біохімічні і бактеріологічні дослідження;
- проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію (шприців, голок, предметів догляду) згідно з чинними наказами, інструкціями та галузевим стандартом;
- проведення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові і мийних засобів;
- виконання шлункового і дуоденального зондувань;

- промивання шлунка;
- постановка клізм: очисної, сифонної, послаблювальної, лікувальної;
- проведення катетеризації сечового міхура;
- приготування розчинів хлорного вапна, хлораміну, пероксиду водню та інших дезінфекційних засобів;
- підготовка функціонального ліжка для хворого;
- заміна натільної та постільної білизни;
- годування тяжкохворого;
- виписування, облік і зберігання сильнодіючих, наркотичних та отруйних речовин згідно з чинним наказом;
- оброблення шкіри, профілактика пролежнів, підмивання хворих;
- подавання судна, сечоприймача та дезінфекція їх;
- подавання зволоженого кисню;
- використання зігрівального компресу, банок, гірчичників, п'явок;
- користування кишеньковим і стаціонарним інгаляторами;
- застосування грілки, міхура з льодом;
- узяття мазків із зіва, носа на мікрофлору;
- збирання мокротиння на дослідження;
- підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій;
- догляд за вмираючими; констатація смерті, поводження з трупом;
- надання рекомендації хворим з лікувального харчування;
- проведення профілактичних оглядів;
- участь у складанні статистичних звітів.

<u>Рекомендації:</u>

1. Необхідність суворого дотримання студентами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.

РОБОТА В АМБУЛАТОРІЇ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ (кабінет сімейного лікаря)

Робочі місця здобувачів освіти на прийомі з лікарем (лікарем сімейної медицини) та на ділянці разом із дільничною медичною сестрою.

Здобувачі закріплюють навички роботи дільничної медичної сестри (медичної сестри сімейної медицини), заповнюють медичну документацію на пацієнтів та диспансерні групи, виконують призначення лікаря з догляду за пацієнтами вдома; проводять санітарно-освітню роботу, заповнюють уніфіковану документацію.

<u>Практичні навички:</u>

- реєстрація в журналі викликів додому;
- заповнення паспортної частини амбулаторної картки пацієнта;
- виписування направлень до лабораторії;
- виписування направлень на обстеження;
- виписування рецептів, вимоги в аптеку;
- підготовка процедурного кабінету до роботи;
- проведення стерилізації шприців та медичного інструментарію;
- проведення парентерального введення ліків: підшкірно, внутрішньом'язово;
- проведення зондування шлунка і дуоденального зондування;
- проведення внутрішньошкірних проб;
- вимірювання температури тіла та її графічний запис;
- проведення суб'єктивного й об'єктивного обстеження пацієнта;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- зняття електрокардіограми;
- проведення патронажу пацієнтів;
- догляд за тяжкохворими вдома.

ВІДДІЛЕННЯ ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі повинні знати:

- основні завдання хірургічної служби України
- накази, інструкції, галузевий стандарт, які регламентують роботу стаціонарів хірургічного профілю; хірургічних і травматологічних кабінетів поліклініки;
- посадові інструкції медичних сестер на кожному робочому місці;
- сучасні методи медсестринського обстеження пацієнтів;
- симптоматику захворювань і ушкоджень, їх ускладнення, обсяг долікарської допомоги при невідкладних станах і догляд за пацієнтами;
- профілактику хірургічної інфекції, основи асептики, антисептики;
- методи передстерилізаційного очищення та стерилізації медичного інструментарію;
- неоперативну й оперативну хірургічну техніку.

Здобувачі повинні вміти:

- володіти навичками професійного спілкування;
- виконувати медсестринські маніпуляції в хірургії;
- за даними обстежень оцінити стан пацієнта та за необхідності надати невідкладну долікарську допомогу у разі:
  - гострої крововтрати, масивної кровотечі;
  - поранення шиї;
  - легеневої кровотечі;
  - кровотечі з носа;
  - перелому хребта (ускладненого і неускладненого);
  - вивиху нижньої щелепи;
  - перелому трубчастих кісток;
  - перелому ребер, відкритого пневмотораксу;
  - переломів кісток таза;
  - черепно-мозкової травми;
  - травматичного шоку;
  - хімічних опіків шкіри;
  - хімічного опіку стравоходу;
  - термічного опіку;
  - ураження електричним струмом високої напруги;
  - електротравми;
  - обмороження;
  - гострого живота;
  - гострої затримки сечі;
  - печінкової та ниркової кольок;
  - початкової стадії маститу;
  - гострого тромбофлебіту;
  - посттрансфузійних ускладнень;
- вміти здійснювати сестринський процес під час догляду за пацієнтами із хронічними захворюваннями.

Рекомендації:

1. Необхідність суворого дотримання студентами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.

<u>Здобувачі мають бути поінформовані про:</u>

- основи Законодавства України про охорону здоров'я;
- стан хірургічної захворюваності населення;
- правила роботи з пацієнтами діагнозом "ВІЛ/СНІД";
- особливості організації роботи стаціонарних відділень хірургічного профілю;
- правила охорони праці, техніки безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності;
- сучасні методи обстеження, лікування, догляду та спостереження за пацієнтами хірургічного профілю.

РОБОТА В ХІРУРГІЧНОМУ СТАЦІОНАРІ

Робочі місця здобувачів освіти : перев'язувальна (чиста та гнійна), операційна, гіпсувальна, пост медичної сестри, операційні.

Здобувачі самостійно оцінюють стан тяжкості пацієнтів, визначають послідовність заходів з підготовки пацієнтів до операцій і процедур, догляду за хворими, надають долікарську допомогу при невідкладних станах, виконують призначення лікаря. Роботу студентів контролюють досвідчені медичні сестри, а в операційній, кабінеті переливання крові вони працюють під безпосереднім керівництвом медичних сестер відповідних підрозділів хірургічного стаціонару.

<u>Практичні навички:</u>

- підготовка пацієнтів до:
  - ендоскопічного дослідження (бронхоскопії, фіброгастродуоденоскопії, цистоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
  - рентгенологічного дослідження (жовчного міхура, нирок, сечових шляхів, таза, поперекового відділу хребта);
  - ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;
  - магнітно-резонансної томографії, комп'ютерної томографії;
- транспортування та перекладання хірургічних хворих;
- транспортування травматологічних хворих з переломами таза, стегнової кістки, ребра, хребта;
- підготовка ватно-марлевих кульок, серветок, тампонів;
- знезаражування і передстерилізаційне очищення
- хірургічного інструментарію, шприців;
- контроль якості передстерилізаційного очищення;
- укладання матеріалу в бікси для стерилізації;

- підготовка зондів, дренажів до стерилізації та проведення їх стерилізації;
- оброблення рук сучасними методами;
- одягання операційної сестри і хірурга;
- підготовка стерильного стола до роботи в перев'язувальній та операційній;
- проведення місцевої анестезії, анестезії хлоретилом;
- складання інструментів для:
  - венесекції;
  - трахеостомії;
  - плевральної пункції;
  - первинного хірургічного оброблення ран;
  - лапароцентезу;
  - апендектомії;
  - лапаротомії;
  - трепанації черепа;
  - ампутації кінцівки;
  - скелетного витягання.
- підготовка ліжка для післяопераційного хворого;
- заповнення інфузійних систем і підключення їх;
- узяття крові з вени;
- визначення групи крові та резус-фактора експрес-методом;
- проведення проб на сумісність донора і реципієнта;
- промивання шлунка;
- постановка клізм;
- катетеризація сечового міхура;
- підготовка пацієнта до операції;
- проведення премедикації;
- проведення туалету операційних і гнійних ран;
- зняття швів;
- накладання м'яких і твердий пов'язок:
  - клейових, клейово-пластирних, клеолових;
  - бинтових;
  - "чепець";
  - на одне і обидва ока;
  - вуздечку;
  - хрестоподібну на потилицю з переходом на спину;
  - колосоподібну на плечовий суглоб;
  - спіральну на грудну клітку;
  - на грудну залозу;
  - Дезо;
  - на пахову ділянку;
  - черепашачу на ліктьовий і колінний суглоби;
  - "лицарська рукавичка";
  - на палець (спіральну, колосоподібну);

- косинкову на верхню кінцівку;
- восьмиподібну на надп’ятково-гомілковий суглоб;
- поворотну на стопу;
- еластичних бинтів на кінцівки;
- тіснотугу пов’язку.

- твердих пов’язок:
  - шини Крамера, Дітеріхса;
  - підготовка гіпсових бинтів, лонгет, накладання і зняття їх;
  - підготовка для застосування шини Беллера;
- накладання джгута при артеріальній і венозній кровотечах;
- пальцеве притискання артерій;
- проведення непрямого масажу серця;
- проведення штучної вентиляції легенів “рот до рота”,“рот до носа”; виведення нижньої щелепи при западанні язика;
- оформлення картки пацієнта стаціонару

<u>Рекомендації:</u>

1. Необхідність суворого дотримання студентами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов’язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.
3. Рекомендовано відпрацювати накладання пов'язок один на одному.

РОБОТА В КОНСУЛЬТАТИВНОМУ ВІДДІЛЕННІ ПОЛІКЛІНІКИ
(кабінет хірурга)

Робочі місця здобувачів освіти: хірургічний, травматологічний кабінети та їх відповідні підрозділи (перев'язувальна, мала операційна, гіпсувальна).

Здобувачі самостійно виконують маніпуляції, заповнюють медичну документацію, виконують призначення лікаря.

Практичні навички:

- заповнення амбулаторних карток;
- виписування рецептів;
- підготовка амбулаторних пацієнтів до спеціальних
- обстежень (ендоскопічного, УЗД, лабораторних та ін.);
- підготовка до стерилізації і проведення стерилізації перев'язувального матеріалу, інструментів (ватномарлеві кульки, серветки, тампони);
- оброблення рук сучасними способами, прискорене оброблення рук;
- оброблення операційного поля;
- зняття швів;
- підготовка інструментарію до первинного хірургічного оброблення ран;
- знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію, контроль якості передстерилізаційного очищення;
- асистування під час амбулаторних операцій;
- профілактика правця;
- накладання швів;
- накладання пов'язок;
- відвідування пацієнтів удома (проведення перев'язок, оброблення пролежнів, зняття пов'язок);
- надання невідкладної допомоги при термінальних станах;
- накладання джгута при артеріальній та венозній кровотечах;
- пальцеве притискання артерій

<u>Рекомендації:</u>

1. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.
2. Рекомендовано відпрацювати накладання пов'язок один на одному.

ВІДДІЛЕННЯ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Здобувачі повинні знати:

- структуру дитячих закладів охорони здоров'я та
- функціональні обов'язки постової медичної сестри, медичної сестри процедурного кабінету, дільничної медичної сестри поліклініки (амбулаторії сімейної медицини);
- правові аспекти роботи медичної сестри з дітьми та їхніми родинами;
- посадові обов'язки медичної сестри;
- анатомо-фізіологічні особливості дітей різних вікових груп;
- накази та інструкції, які регламентують роботу дитячого стаціонару та поліклініки;
- анатомо-фізіологічні особливості розвитку дітей;
- правила вигодовування доношених і недоношених дітей і розрахунок разової і добової кількості їжі;
- симптоматику захворювань, їх ускладнення, догляд за пацієнтами;
- календар профілактичних щеплень.

Здобувачі повинні вміти:

- володіти навичками професійного спілкування;
- володіти навичками виконання сестринських маніпуляцій у педіатрії;
- оформляти медичну документацію;
- виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстежень оцінювати стан дитини, ступінь його тяжкості;
- давати поради батькам щодо вигодовування та загартування дітей;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- здійснювати догляд і спостереження за хворою і здоровою дитиною;
- надавати долікарську допомогу при невідкладних станах:
  - гіпер- та гіпоглікемічній комі;
  - гіпертермії;
  - судомному синдромі, ларингоспазмі;
  - носовій кровотечі;
  - асфіксії новонародженого;
  - анафілактичному щоці;
  - блюванні;
  - непритомності.

Здобувачі мають бути поінформовані про:

- стан захворюваності дитячого населення;
- методи планування сім'ї;
- особливості організації роботи стаціонарних відділень педіатричного профілю;
- сучасні методи обстеження, лікування, догляду та спостереження за пацієнтами.

РОБОТА В ПЕДІАТРИЧНОМУ СТАЦІОНАРІ

Робочі місця здобувачів освіти : маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, на посту медичної сестри, у відділенні патології новонароджених. Розподіл студентів за робочими місцями здійснюють методичні та безпосередні керівники практики з урахуванням можливостей лікувального закладу та переліку обов'язкових навичок.

Самостійну роботу здобувачі на кожному робочому місці здійснюють під контролем досвідчених медичних сестер.

Здобувачі освіти проводять догляд за дітьми різних вікових груп, засвоюють специфіку роботи на посту медичної сестри, виконують процедури і маніпуляції, оцінюють ступінь тяжкості стану хворих, анатомо-фізіологічні особливості розвитку дитини, визначають заходи з догляду за хворими й обсяги долікарської допомоги при невідкладних станах, проводять санітарно-освітню роботу з батьками.

Практичні навички:

- підготовка ліжка для пацієнта, заміна постільної та натільної білизни. Сповивання та вкладання грудної дитини в ліжко;
- проведення ранкового туалету дитини: догляд за шкірою, очима, вухами, носом, волоссям, порожниною рота. Підмивання дитини;
- подавання судна (висаджування на горщок), проведення дезінфекції;
- годування дитини. Для грудних дітей - підігрівання суміші й годування через соску. Оброблення сосок, посуду;
- вибір призначень з листка призначень;
- визначення частоти пульсу, дихання, вимірювання температури тіла, реєстрація її в температурному листку;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- закапування ліків в очі, ніс і вуха;
- накладання зігрівального компресу, застосування грілки, міхура з льодом;
- накладання гірчичників, банок. Виконання гірчичного обгортання;
- проведення очисної, живильної клізми;
- промивання шлунка;
- уведення газовивідної трубки;
- проведення шлункового зондування;
- проведення дуоденального зондування;
- підготовка інструментарію до плевральної пункції;
- підготовка інструментарію до інтубації і трахеостомії;
- здійснення догляду за хворими з трахеостомою;
- використання електровідсмоктувача;
- підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження травного каналу;
- підготовка хворого до ультразвукового обстеження;
- підготовка маніпуляційного кабінету до роботи;
- підготовка стерильного стола;
- набирання шприцом ліків з ампул і флаконів;
- розрахунок, розчинення і введення антибіотиків;
- визначення чутливості хворого до антибіотиків;

- уведення ліків підшкірно та внутрішньом'язово;
- підготовка систем внутрішньовенного краплинного введення рідини;
- внутрішньовенне введення ліків;
- взяття крові з вени для лабораторного дослідження;
- знезаражування та передстерилізаційне очищення інструментарію;
- проведення оксигенотерапії дітям;
- розрахунок дози інсуліну та його введення;
- робота над документацією медичної сестри в стаціонарі;
- виписування рецептів, довідок, направлень на обстеження;
- вигодовування дітей віком до 1 року;
- проведення антропометрії у дітей;
- проведення контрольного зважування грудних дітей;
- розрахунок добової і разової кількості їжі залежно від віку дитини;
- підготовка і проведення гігієнічної ванни.

<u>Рекомендації:</u>

1. Необхідність суворого дотримання студентами на базі практики правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці) .
2. Надання невідкладної долікарської допомоги закріпити за допомогою рішення клінічних задач різного рівня складності.

РОБОТА В АМБУЛАТОРІЇ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ
(кабінет сімейного лікаря-педіатра)

Робочі місця здобувачів на прийомі з дільничним педіатром, в кабінеті профілактичних щеплень, маніпуляційному кабінеті. Проводиться закріплення навичок самостійної роботи на прийомі з лікарем, обслуговування диспансерної групи, заповнення медичної документації, виконання маніпуляцій і процедур в умовах поліклініки та вдома; патронаж хворої і здорової дитини.

Здобувачі проводять допологовий патронаж, патронаж новонароджених, дітей віком до 1 року та хворих дітей разом із дільничною медичною сестрою (медичною сестрою амбулаторії сімейної медицини), здійснюють відбір для профілактичних щеплень, диспансерних оглядів, виконують призначення лікаря дитині вдома, проводять профілактичні щеплення.

<u>Практичні навички:</u>

- проведення антропометрії;
- визначення маси тіла, зросту залежно від віку;
- проведення контрольного зважування;
- складання схеми годування дітей першого року життя;
- вимірювання температури тіла та її реєстрація;
- підрахунок пульсу та визначення його характеристики;
- підрахунок дихання та визначення його характеристики;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- розрахунок дози ергокальциферолу для профілактики і лікування рахіту;
- заповнення документації дільничної медичної сестри (медичної сестри амбулаторії сімейної медицини);
- збирання калу на копрограму, яйця гельмінтів, бактеріологічне дослідження;
- проведення патронажу (допологового, новонароджених і хворих дітей);
- проведення проби Манту та оцінювання результату;
- проведення профілактичних щеплень.

5. Методи навчання

Здобувачі ОПП Сестринська справа проходять переддипломну практику на базах закладів охорони здоров'я міста і області під керівництвом безпосередніх керівників та методичного керівника. Практична підготовка здобувачів забезпечується методичними матеріалами (щоденники практики, інструкції, алгоритми виконання практичних навичок, тестові завдання, ситуаційні задачі), наочними засобами навчання для кожного циклу практики (презентації, відеопрезентації), інформаційним ресурсом циклової комісії, структурованими алгоритмами контролю знань та вмінь.

Самостійна робота під час проходження практики забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеопрезентації,), інформаційним ресурсом комісії, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Підсумковий контроль проводиться після проходження практики у формі заліку, який проводиться після повного виконання програми практики.

6. Методи контролю:

- розв’язання типових і нетипових клінічних ситуаційних задач;
- контроль практичних навичок;
- звітним документом є щоденник практики, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики;
- залік.

7. Критерії оцінювання

Оцінювання практичної підготовки здобувачів освіти складається з оцінки:
1) керівника від бази практики;
2) безпосереднього керівника практики від закладу освіти.

Поточне оцінювання практики

1) Оцінювання поточної успішності безпосереднім керівником практики від закладу охорони здоров'я проводиться щоденно за 4-ох бальною системою.

Таблиця 1

Критерії оцінювання поточних навчальних досягнень, знань та вмінь здобувачів

Оцінка	Критерії
5 (відмінно)	Виставляється у випадку, коли здобувач правильно та у повному обсязі виконує практичні завдання різного ступеню
4 (добре)	Виставляється у випадку, коли здобувач правильно та у повному виконує практичні завдання різного ступеню складності, але може допустити деякі неточності, відчуваючи складності лише у найважчих випадках.
3 (задовільно)	Виставляється здобувачу, який виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі у простих випадках, допускаючи некритичні помилки.
2 (незадовільно)	Виставляється здобувач за умови, коли він виконує практичні завдання, допускаючи критичні помилки, не виконує практичні завдання.

Оцінка вноситься в щоденник кожного здобувача та засвідчується підписом безпосереднього керівника практики від закладу охорони здоров'я.

Таблиця 2

Звіт про відвідування та оцінювання практики

№ п/п	Дата	Відділення	Час початку практики	Час закінчення практики	Оцінка	Підпис безпосереднього керівника ЛПЗ
1.						
2.						
3.						
n						
Загальна оцінка:_____ Підпис загального керівника практики						

Загальний керівник від закладу охорони здоров'я після закінчення практики виводить одну середньоарифметичну оцінку

(**Оцінка** =сума балів/ n, де n- кількість днів практики)

2) Підсумковий контроль із виробничої та переддипломної практик проводиться з наступних дисциплін:

Освітньо-професійна програма Сестринська справа:

- М/с у внутрішній медицині
- М/с в хірургії з основами онкології
- М/с в педіатрії

3) Оцінювання підсумкової успішності проводиться безпосередніми керівниками практики від закладу освіти (від 2 до 5 наведених критеріїв у табл.3)

Таблиця 3

Критерії підсумкового оцінювання навчальних досягнень,

знань та вмінь здобувачів

Оцінка	Критерії
5 (відмінно)	Виставляється у випадку, коли здобувач своєчасно і правильно оформив звіт та щоденник практики , у правильній послідовності та у повному обсязі виконував практичні завдання різного ступеню, визначав показання та протипоказання до маніпуляцій, демонстрував навички спілкування з пацієнтом та догляд за пацієнтом після виконання маніпуляції.
4 (добре)	Виставляється у випадку, коли здобувач у правильній послідовності та у повному обсязі виконує практичні завдання різного ступеню складності, але може допустити деякі неточності, відчуваючи складності лише у найважчих випадках. які не впливають на кінцевий результат та стан пацієнта
3 (задовільно)	Виставляється здобувачу , який виконує практичні завдання, в яких порушено послідовність виконання практичної навички , але кінцевої мети досягнуто, допущенні помилки не завдають шкоди здоров'ю пацієнта
2 (незадовільно)	Виставляється здобувачу за умови, коли при виконанні послідовність навички порушено, бажаного результату не досягнуто, допущенні помилки, які можуть негативно вплинути на стан і здоров'я пацієнта чи призвести до виникнення ускладнення хвороби.

Завідувач навчально-виробничої практики під час складання підсумкового заліку практики виводить одну середньоарифметичну оцінку, враховуючи результат проходження практики в закладі охорони здоров'я. Перевага надається оцінці бази практики.

(**Оцінка** =сума балів/ n, де сума балів – оцінка загального керівника практики від закладу охорони здоров'я + оцінка викладача клінічної / n- кількість оцінок)

Оцінка вноситься в щоденник кожного студента та засвідчується підписом завідувача навчально-виробничої практики коледжу.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

8.1. Перелік питань до заліку з переддипломної практики з розділу «Медсестринство в хірургії з основами онкології».

1. Назвіть та продемонструйте сучасні хірургічні методи обробки рук.
2. Одягніть стерильний халат та рукавички на хірурга.
3. Алгоритм та техніка накриття стерильного столу.
4. Правила накладання джгута.
5. Продемонструйте тимчасову зупинку кровотечі різними способами.
6. Продемонструйте накладання джгута Січ при пошкодженні верхньої кінцівки.
7. Накладіть джгут при пораненні судин шиї.
8. Продемонструйте техніку накладання джгута Есмарха.
9. Визначте групу крові за стандартними сироватками.
10. Визначте групу крові за цоліконами.
11. Визначте резус - фактор експрес- методом.
12. Продемонструйте накладання хусткової пов'язки.
13. Продемонструйте накладання пов'язки Вельпо.
14. Продемонструйте накладання пв'язки Дезо
15. Продемонструйте накладання пов'язки колосоподібна на плече.
16. Продемонструйте накладання пов'язки на молочну залозу.
17. Продемонструйте накладання пов'язки шапочка Гіппократа.
18. Продемонструйте накладання пов'язки Чепець.
19. Продемонструйте накладання пов'язки Вуздечка.
20. Продемонструйте накладання пов'язки Неаполітанська.
21. Продемонструйте накладання пов'язки Лицарська рукавичка.
22. Підготуйте набір інструментів для венесекції.
23. Підготуйте набір інструментів для ампутації нижньої кінцівки.
24. Підготуйте набір інструментів для ПХО рани.
25. Підготуйте набір інструментів для трахеостомії.
26. Підготуйте набір інструментів для скелетного витягання.
27. Підготуйте набір інструментів для апендектомії.
28. Підготуйте набір інструментів для трепанації черепа.
29. Підготуйте набір інструментів для лапароцентезу.
30. Розкладіть загальний інструментарій за групами.
31. Підготуйте операційне поле за методом Гросіха - Філончікова.
32. Продемонструйте заправлення нитки в голку.
33. Продемонструйте накладання вузлових швів.
34. Продемонструйте техніку зняття швів.
35. Продемонструйте накладання шини Крамера при переломі плечової кістки.

36 . Проведіть транспортну іммобілізацію при переломі кісток гомілки.

37. Продемонструйте накладання шини SAM при ушкодженні шийного відділу хребта.
38. Визначте площу опіку різними методами.
39. Продемонструйте катетеризацію сечового міхура на жіночому муляжі.
40. Продемонструйте катетеризацію сечового міхура на чоловічому муляжі.

8.2.Перелік питань до заліку з переддипломної практики з розділу «Медсестринство у внутрішній медицині».

1. Проведення повної, часткової і спеціальної (протипедикульозної) санітарної обробки пацієнтки..
2. Дезінфекція предметів догляду, особистої гігієни. Дезінфекція посуду.
3. Передстерилізаційна обробка шприців, голок, інструментарію, контроль якості виконання передстерилізаційної обробки.
4. Обробка медичного інструментарію кип'ятінням (в домашніх умовах).
5. Стерилізація в повітряному стерилізаторі. Контроль стерильності.
6. Підготування перев'язувального матеріалу, укладання в стерилізаційні коробки. Стерилізація водяною парою під тиском у парових стерилізаторах.
7. Користування стерильною стерилізаційною коробкою (біксом).
8. Одягання стерильного халата, шапочки, маски і гумових рукавичок. Підготовка інструментального столика до роботи (в умовах маніпуляційного кабінету).
9. Опорядження ліжка пацієнтки. Проведення туалету.
10. Техніка заміни натільної і постільної білизни лежачих пацієнтів.
11. Техніка користування функціональним ліжком.
12. Техніка транспортування і перекладання пацієнта.
13. Догляд за шкірою. Вмивання, обтирання лежачих.
14. Догляд за статевими органами і промежиною.
15. Догляд за очима: промивання, очні ванночки, закрапування, закладання мазі за повіки.
16. Догляд за вухами, обробка зовнішнього слухового ходу.
17. Догляд за носовими ходами, видалення кірок, закрапування.
18. Догляд за порожниною рота: полоскання, зрошення, чищення зубів.
19. Комплексна профілактика пролежнів.
20. Догляд за шкірою в разі ризику виникнення пролежнів та при їх наявності.
21. Техніка застосування металевого і гумового суден.
22. Користування гумовим кругом.
23. Складання порційної вимоги.
24. Складання приблизного добового меню згідно з рекомендованою дієтою.

25. Годування лежачого пацієнта з ложки, напувальника.
26. Здійснення контролю за санітарним станом при ліжкових столиків, холодильника, асортиментом і терміном зберігання харчових продуктів.
27. Робота фельдшера з листком лікарських призначень.
28. Складання вимоги-накладної на лікарські засоби.
29. Принципи розташування лікарських засобів у медичній шафі.
30. Втирання мазі, накладення пластиру, застосування присипок.
31. Закрапування крапель у ніс, вуха, очі.
32. Закладання мазі за повіки.
33. Техніка користування кишеньковим інгалятором.
34. Техніка збирання стерильного шприца із крафт-пакета та стерилізатора.
35. Техніка набирання лікарських засобів з ампул і флаконів.
36. Техніка внутрішньошкірних ін'єкцій.
37. Проведення проб на чутливість до лікарських засобів.
38. Техніка підшкірних ін'єкцій.
39. Користування інсуліновим шприцом. Розрахунок дози інсуліну.
40. Техніка введення олійних розчинів, обробка інструментів після ін'єкцій.
41. Техніка внутрішньом'язових ін'єкцій.
42. Розведення та розрахунок дози антибіотиків.
43. Техніка накладення венозного джгута.
44. Техніка венепункції, внутрішньовенного струминного введення лікарських засобів.
45. Техніка взяття крові з вени для лабораторного дослідження.
46. Монтаж і заповнення системи для. внутрішньовенних вливань.
47. Техніка внутрішньовенного краплинного введення лікарських засобів.
48. Техніка кровопускання.
49. Техніка вимірювання температури тіла.
50. Графічна реєстрація показників температури тіла у температурному листку.
51. Побудова тижневого графіка температурної кривої за заданим типом.
52. Догляд за пацієнтами при гарячці.
53. Догляд за пацієнтами під час критичного зниження температури тіла.
54. Техніка застосування медичних банок.
55. Техніка застосування гірчичників.
56. Техніка застосування зігрівальних компресів.
57. Техніка застосування охолоджувальних компресів.
58. Техніка застосування грілки і міхура з льодом.
59. Техніка виконання найпростіших інгаляцій.
60. Техніка проведення водних процедур.
61. Техніка застосування ртутно-кварцевих і солюкс-ламп.

62. Підрахунок частоти дихання, реєстрація результатів у температурному листку.
63. Допомога пацієнтам під час кашлю, задишки.
64. Подавання кисню з кисневої подушки та через носові катетери.
65. Долікарська допомога при кровохарканні та легеневій кровотечі.
66. Дослідження артеріального пульсу, його характеристики, графічна і цифрова реєстрація у температурному листку.
67. Вимірювання артеріального тиску, його оцінка, реєстрація результатів вимірювання.
68. Долікарська допомога в разі непритомності, колапсу, серцевому нападі, артеріальній гіпертензії.
69. Надання допомоги під час блювання.
70. Надання першої допомоги після аспірації блювотних мас.
71. Техніка промивання шлунка.
72. Техніка застосування газовивідної трубки.
73. Техніка виконання очисної, сифонної клізми.
74. Техніка виконання медикаментозної клізми.
75. Надання першої допомоги при шлунково-кишковій кровотечі.
76. Катетеризація сечового міхура м'яким катетером.
77. Техніка промивання сечового міхура.
78. Визначення добового діурезу і водного балансу.
79. Техніка взяття мазка із зіва і носа.
80. Збирання харкотиння для загального і бактеріологічного дослідження.
81. Збирання калу для дослідження (копрологічного, бактеріологічного, на приховану кров, на яйця гельмінтів).
82. Техніка зондування шлунка і дванадцятипалої кишки.
83. Підготовка пацієнтів і збирання сечі для лабораторних досліджень (за Зимницьким, Нечипоренком, для бактеріологічного дослідження).
84. Дослідження сечі на глюкозу, діастазу та 17-кетостероїди.
85. Підготовка пацієнтів до рентгенологічного дослідження шлунка і кишечника.
86. Підготовка пацієнтів до бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії.
87. Підготовка пацієнтів до іригоскопії.
88. Підготовка пацієнтів до колоноскопії і ректороманоскопії.
89. Підготовка пацієнтів до ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та тазових органів.
90. Виписування направлень на лабораторні дослідження.
91. Заповнення паспортної частини медичної карти амбулаторного пацієнта.
92. Заповнення екстреного повідомлення в СЕС про наявність інфекційного захворювання, харчове, гостре, професійне отруєння.

93. Заповнення контрольної карти диспансерного спостереження .
94. Заповнення талона на прийом до лікаря.
95. Заповнення медичної карти стаціонарного пацієнта.
96. Заповнення статистичного талона для реєстрації заключних діагнозів.
97. Заповнення статистичної карти вибулого із стаціонару.
98. Заповнення журналу реєстрації пацієнтів, що поступають на стаціонарне лікування.
99. Перелік облікової та звітної документації фельдшерського пункту.

8.3. Перелік питань до заліку з переддипломної практики з розділу «Медсестринство в педіатрії».

1. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженого. Характеристика та ознаки.
2. Фізіологічні стани новонароджених.
3. Характеристика та ознаки недоношеного новонародженого.
4. Функціональні особливості органів і систем недоношеного новонародженого. Вигодовування та зігрівання.
5. Фізичний розвиток дитини.
6. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дитини.
7. Характеристика грудного вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Види й терміни введення підгодовування.
8. Характеристика змішаного вигодовування. Протипоказання й утруднення при грудному вигодовуванні.
9. Характеристика штучного вигодовування. Молочні суміші. Гіпогалактія та її профілактика.
10. Харчування дітей віком понад 1 рік. Контроль за харчуванням у дитячому дошкільному закладі.
11. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Захворювання шкіри в новонародженого.
12. Хвороби пупка. Лікування. Догляд.
13. Асфіксія новонароджених. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
14. Пологові травми. Внутрішньочерепна пологова травма. Клініка. Лікування. Догляд. Профілактика.
15. Гіповітамінози. Рахіт. Етіологія. Клінічна картина.
16. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи. Профілактика і лікування хворих на рахіт.

17. Гіпокальціємічний синдром. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
18. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
19. Аномалії конституції. Ексудативно-катаральний діатез. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
20. Анатомо-фізіологічні особливості ротової порожнини. Стоматит. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
21. Аскаридоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
22. Ентеробіоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
23. Трихоцефальоз. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
24. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Стенозувальний ларинготрахеобронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Невідкладна медична допомога.
25. Фолікулярна ангіна. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
26. Гострий бронхіт. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
27. Анатомо-фізіологічні особливості легень. Гостра пневмонія у дітей раннього віку. Етіологія, клінічна картина, лікування вогнищевої пневмонії. Догляд.
28. Особливості перебігу пневмонії у новонароджених і недоношених новонароджених. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Догляд.
29. Бронхіальна астма. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Диспансерний нагляд.
30. Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу. Природжені вади серця, судин. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
31. Ревматизм. Характеристика. Етіологія. Класифікація. Лікування. Догляд. Профілактика.
32. Геморагічний васкуліт. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
33. Тромбоцитопенічна пурпура. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
34. Гемофілія. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
35. Анатомо-фізіологічні особливості сечових органів. Гострий пієлонефрит. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
36. Гострий гломерулонефрит. Клінічна картина. Лікування. Догляд. Профілактика.
37. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринних залоз (залоз внутрішньої секреції). Цукровий діабет. Етіологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.

38. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень.
39. ГРВІ. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Догляд.
40. Туберкульоз. Характеристика. Віраж. Специфічна профілактика.
41. Рання туберкульозна інтоксикація. Клінічна картина. Лікування. Неспецифічна профілактика туберкульозу.
42. Первинний туберкульозний комплекс. Туберкульоз внутрішньо-грудинних лімфовузлів. Клінічна картина. Туберкулінодіагностика.
43. Дифтерія. Характеристика. Дифтерія мигдаликів. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
44. Дифтерія гортані. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Заходи в осередку інфекції.
45. Кашлюк. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Догляд. Заходи в осередку інфекції.
46. Кір. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Догляд. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
47. Краснуха. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика.
48. Скарлатина. Характеристика. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
49. Вітряна віспа. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Ускладнення. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
50. Епідемічний паротит. Характеристика. Епідеміологія.
51. Менінгококова інфекція. Характеристика. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
52. Кишкові інфекції у дітей. Епідеміологія. Клінічна картина. Лікування. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.
53. СЩД. Етіологія. Клінічна картина. Епідеміологія. Лікування. Профілактика.
54. Гостра дихальна недостатність. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
55. Гіпертермічний синдром. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
56. Судомний синдром. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
57. Колапс. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
58. Анафілактичний шок. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі.
59. Гіперглікемічна кома. Невідкладна медична допомога на

догоспітальному етапі.

60. Гіпоглікемічна кома. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі.
61. Носова кровотеча. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі.
62. Проведення антропометрії.
63. Визначення добової та разової кількості їжі дітям першого року життя.
64. Проведення підрахунку частоти дихання та пульсу, визначення їх характеру.
65. Проведення вимірювання артеріального тиску та його реєстрація.
66. Призначення і розрахунок доз ергокальциферолу з метою профілактики та лікування рахіту.
67. Одягання новонароджених.
68. Проведення туалету пупкової ранки.
69. Проведення ранкового туалету дитини грудного віку.
70. Проведення профілактичних щеплень.
71. Проведення проби Манту, реєстрація та оцінка.
72. Узяття мазків з носа та зіва на мікрофлору.
73. Узяття калу для копрологічного та бактеріологічного досліджень, на яйця гельмінтів.
74. Узяття зіскрібків на ентеробіоз.
75. Збирання сечі для загального аналізу, за Нечипоренком.
76. Вимірювання температури тіла.
77. Проведення контрольного зважування.
78. Узяття крові на біохімічне дослідження.
79. Розведення антибіотиків і розрахунок дози.
80. Проведення ін'єкцій:підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних.
81. Відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів.
82. Проведення ШВЛ і закритого масажу серця.
83. Застосування міхура з льодом і грілки.
84. Проведення догляду за кувезом.
85. Проведення інгаляцій киснем та лікарськими препаратами.
86. Проведення промивання шлунка.
87. Поставлення лікувальної та очисної клізм.
88. Закапування крапель в ніс, вуха, очі.
89. Накладання зігрівального компресу на вухо, грудну клітку.
90. Накладання гірчичників, проведення гірчичних обгортань.
91. Уведення газовідвідної трубки.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Актуальні питання педіатрії / За ред. В.В. Бережного. —К.: Здоров'я, 2006.
2. Антропова Т.О. Обстеження та визначення стану здоров'я: підручник / Т.О. Антропова та ін. — К.: Медицина, 2006. — 352 с.
3. Губенко І.Я., Шевченко О. Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2000. — 248 с.
4. Губенко І.Я., Шевченко О. Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. — К.: Здоров'я, 2001. — 208 с.
5. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посібн. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.
6. Медсестринство в педіатрії / За ред. В.С. Тарасюка. — К.: Здоров'я, 2001.
7. Основи догляду в домашніх умовах: навч. посібн. Для патронажних медичних сестер / За заг. ред. І.Т. Усіченка, А.В. Царенка, С.А. Місяка. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000 —372 с.
8. Пономаренко В.М. Реорганізація первинної медико-санітарної допомоги населенню на засадах загальної лікарської практики/сімейної медицини: інструктивно-методичні матеріали для сімейного лікаря. — К.: Б. в., 2001. — 172 с.
9. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / За заг. ред. д-р мед. наук, проф.
10. А.В. Єпішина. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
11. ФайникА.Ф., Бродик О.В. Невідкладні стани в клініці внутрішніх захворювань. — Львів: Фенікс, 2002.
12. Шегедин М.Б., Шуляр І.А. та ін. Медсестринство в терапії. — Дрогобич: Відродження, 2006.

Допоміжна:

13. Ваврик Ж.М. Лекції з хірургії. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 444 с.
14. Ковальчук Л.Я. та ін. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія невідкладних станів: навч. посібник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 324 с.
15. Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація: навч.-метод. посібн. — К.: Здоров'я, 2001. — 96с.
16. Тарасюк В.С. Ріст і розвиток людини. — К.: Здоров'я , 2002. — 272 с.
17. Шевченко О.Т. Психологія кризових станів: навч. посібн.—К.: Здоров'я, 2005 — 120 с.